

ת"פ (רמלה) 43820-12-21 - מדינת ישראל נ' נועם דהן

ת"פ (רמלה) 43820-12-21 - מדינת ישראל נ' נועם דהן ואח'שלום רמלה

ת"פ (רמלה) 43820-12-21

מדינת ישראל

נגד

1. נועם דהן

2. אוראל דהן

3. גל אלקסלסי

בית משפט השלום ברמלה

[31.12.2024]

כבוד השופט טל ענר

גזר דין - לנאשמים 1 ו-3

1. הנאשמים (אותם אכנה להלן בשמותיהם הפרטיים) הורשעו לפי הודאתם בעבירת תקיפה בצוותא הגורמת חבלה של ממש. נאשם 1, נועם, הורשע בנוסף גם בעבירות איומים ונהיגה ללא רישיון וביטוח ונאשם 3, גל, הורשע בהיזק לרכוש במזיד.

2. האירוע נשוא כתב האישום התרחש 1.1.2021, ובמועד זה נהג נועם באופנוע בו החזיק במושב מצליח (אופנוע שהורד מהכביש, ללא לוחית זיהוי). המתלונן נהג ברכבו באותו מקום, ניסה לחנותו סמוך לבית הוריו, ונועם הגיח לנתיב נסיעתו - רכוב על אופנועו, כאמור. המתלונן העיר לנועם על אופן נסיעתו ובתגובה ירד נועם מהאופנוע והחלו "חילופי ידיים" (לשון כתב האישום) בין השניים. המתלונן הודיע שבכוונתו להזמין משטרה למקום ואז הכה אותו נועם באגרוף לפניו וגרם לפצע בשפתו.

3. למקום הגיעו אוראל (אחיו של נועם) וגל, והם דחפו את המתלונן והפילו אותו ארצה. בעודו שכוב על הרצפה תקפו שלושת הנאשמים את המתלונן בבעיטות לגופו ודחיפות, ונועם נטל גז מדמיע וריסס בפני המתלונן. מעשי הנאשמים גרמו למתלונן לחבלות בדמות נפיחות והמטומות בכל חלקי גופו.

4. שכן בשם אבי הגיע למקום וניסה להגן על המתלונן, תוך שאוחז בחולצתו של גל, וגל משך בשרשרת שעל צווארו.

5. מיד ובסמוך, ניגש גל לרכבו של המתלונן ושבר את מראת הרכב הימנית בבעיטה חזקה (שיעור הנזק 3,175 ש"ח).

6. בסיום האירוע הגיעו למקום שוטרים, שהורו על מעצר נועם וגל, ובשלב זה איים נועם על המתלונן לעיני שוטר ואמר לו "אתה סיימת את החיים היום".

7. הוגשו תסקירים בעניינם של הנאשמים ולהן תמצית האמור בהם.

8. תסקירו של נועם (20.2.24): נועם, יליד 2002 (בן 19 בעת ביצוע העבירות) ונעדר עבר פלילי. השלים 11 שנות לימוד, לא גויס לצה"ל ועובד כנהג חלוקה. באשר לאירוע הנדון, נועם תיאר ויכוח מילולי עם המתלונן, ולדבריו ניסה להגיב באופן שקול אך בהמשך חש מאוים, התקשה לווסת את תגובותיו והגיב באלימות פיזית. נועם הביע חרטה על מעשיו, אמפתיה למתלונן, והביע עמדות ברורות נגד שימוש באלימות. בתחילה לקח אחריות חלקית על מעשיו אך במהלך האבחון הצליח לזהות הבעייתיות במעשיו ולכן סבר ש"מ שיש מקום להתערבות טיפולית בעניינו והתבקשה דחייה להשלמת המהלך והגשת תסקיר משלים.
- בתסקיר משלים (10.6.24) דווח כי נועם שולב בקבוצה טיפולית זמן קצר קודם לכן ולכן התבקשה דחייה נוספת. בתסקיר שלישי (23.9.24) דווח כי נועם שיתף פעולה, התמיד בהגעה למפגשי הטיפול הקבוצתי בו שולב, שיתף בקשייו ונראה שהצליח להיעזר בטיפול ולרכוש כלים להתמודדות אדפטיבית. שירות המבחן התרשם ממוטיבציה כנה והמליץ על המשך הטיפול, הטלת צו מבחן לשנה ושל"צ בהיקף 80 שעות, לצד מאסר מותנה ופיצוי למתלונן.
9. תסקירו של גל (20.2.24): גל, רווק יליד 1999 (בן 21 בעת ביצוע העבירות), ללא עבר פלילי, בן למשפחה נורמטיבית. גל אובחן כסובל מהפרעת קשב והשלים 11 שנות לימוד. שירת בצה"ל כנהג ובמהלך השירות השלים 12 שנות לימוד. כיום עובד כטכנאי בחברת בזק. גל קיבל אחריות על התנהגותו האלימה כלפי המתלונן. לדבריו התערב במריבה בין נועם למתלונן מתוך תחושת מחויבות, באופן אימפולסיבי ולא מתוכנן. גל ביטא אמפתיה למתלונן, הביע נכונות לפצותו והתבטא ברורות נגד שימוש באלימות ככלל. בהתבסס על האמור העריך שירות המבחן שמעורבותו של גל בפלילים חריגה ואינה אופיינית לו, ושהסיכון הנשקף ממנו נמוך. הומלץ להטיל עליו צו של"צ בהיקף 200 שעות, וכן הומלץ לבטל את הרשעתו בשל החשש לפגיעה עתידית בתוכניותיו ללימודים ובאפשרויות תעסוקתיות שונות.
10. בשלב הראיות לעונש העידה צילה, אימו של גל שסיפרה על הקשיים איתם התמודד בילדותו ונעוריו. לדבריה גל השתנה והבין שעשה טעות.
11. מטעם המאשימה הוגשו מסמכים שהעביר המתלונן בדבר תיעוד נזקיו, הוצאות רפואיות שנגרמו לו והוצאות בגין תיקון הרכב.
12. בטיעונה לעונש ציינה התביעה את האופי הבריוני של האירוע, את האלימות המשמעותית שהופעלה בו ואת אופיו המתמשך, שכלל גם פגיעה בעובר אורח מזדמן (אבי) ואף איום לעיני איש מרות. עוד הופנית לנזקים שנגרמו למתלונן ולפערי הכוחות בין הצדדים. בהתבסס על פסיקה אליה הופנית סברה המאשימה שמתחם הענישה נע בין 8 ל-18 חודשי מאסר בפועל. המאשימה מתנגדת לביטול ההרשעה של מי מהנאשמים, ובשים לב לכך שכל הנאשמים צעירים נעדרי עבר פלילי התבקשתי לגזור על כל אחד מהם 8 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, לצד מאסר מותנה ופיצוי למתלונן.
13. בא כוחו של נועם ציין בטיעונו לעונש את גילו הצעיר ועברו הנקי. לגבי האירוע נטען כי אין מדובר באלימות ברף גבוה וכן צוין חלקו של המתלונן בהתלקחות החלק הראשון של האירוע. בהתבסס על התסקירים ביקש הסניגור לאמץ את המלצת שירות המבחן, ואף הסכים להטלת של"צ בהיקף גדול יותר.
14. בא כוחו של גל ציין כי חלקו של גל באירוע מינורי. לדבריו גל ראה "סוג של תגרה" והתערב בה כדי להפריד בין הניצים. הסניגור עמד על גילו הצעיר של גל, נסיבותיו האישיות ותסקיר שירות המבחן וביקש לאמץ את המלצות שירות המבחן במלואן קרי לבטל את הרשעתו של גל. לאחר הדיון הוגשה הודעת דוא"ל ממנהל אגף ביטחון בבזק לפיה "מבלי להיכנס באופן פרטני לסעיפי העבירה... הרשעה בפלילים בהחלט יכולה להוות שיקול בקבלת הכשר בטחוני או חלילה פסילה אשר לה משמעות ישירה על המשך העסקה ו/או קידום לתפקידים בהם נדרש סיווג בטחוני".
15. נועם וגל בדברם האחרון הביעו צער על מעשיהם והבטיחו שאירוע מעין זה לא יישנה.

דין והכרעה מתחם הענישה

16. בהתאם להוראות החוק, אקבע את מתחם הענישה תוך מתן משקל לערכים החברתיים בהם פגעו הנאשמים, מידת הפגיעה בהם, נסיבות ביצוע העבירה ומדיניות הענישה הנוהגת.
17. הערכים המוגנים שנפגעו הם הכבוד, הביטחון האישי, שלמות גופו ושלמות נפשו של המתלונן. פסיקת בית המשפט העליון עמדה אינספור פעמים על חומרתם של מעשי אלימות במרחב הציבורי, למשל בע"פ 2583/08 עמר נ' מדינת ישראל (4.9.2006): "בית המשפט אינו יכול ליתן ידו למציאות בה כל דאלים גבר. את הסלידה, ההוקעה והצורך בשירושה של תופעה זו מן החברה שומה עליו לבטא בענישה מחמירה ומרתיעה".
18. כך ככלל, וכך גם בנוגע לסכסוכים שתחילתם בויכוחי דרך בין נהגים, בהם נהגים או משתמשי דרך (במקרים רבים אנשים נורמטיביים לחלוטין) מאבדים את קור רוחם ונוקטים באלימות פתאומית, שלא ניתן לדעת או לצפות את תוצאותיה: "בימ"ש זה שב ומדגיש חדשות לבקרים את חומרתן של עבירות האלימות, אשר נדרשת בהן מדיניות ענישה ממשית שיש בה כדי להעביר מסר ברור בדבר החומרה הטמונה בהן. ביחס לעבירות "אלימות בדרכים", כבר ציין כי התופעה המתפשטת כנגד רע במחוזותינו, של נקיטת אלימות מצד נהגים בכביש כלפי נהגים אחרים היא פסולה מכל וכל, וראוי להחמיר בעונשם של הנוקטים באלימות מסוג זה" (רע"פ 3802/23 הדר נ' מדינת ישראל, 18.5.2023).
19. מעשי הנאשמים פגעו באופן ממשי בערכים המוגנים. מדובר במעשי אלימות שבוצעו בצוותא, כאשר שלושה תקפו באופן ברוטלי קורבן יחיד, חסר הגנה. תחילתו של האירוע בוויכוח סתמי, שנועם היה הראשון להסלימו במכת האגרוף לפניו של המתלונן. בהמשך, דחפו הנאשמים ובעטו במתלונן בעודו מוטל על הקרקע, וגרמו לו לנזק גופני ממשי שהתבטא בחבורות ונפוחות. מעבר לנזק הנחזה, ניתן אך לתאר את הפחד, ההשפלה וחוסר האונים בהם היה נתון המתלונן בעודו שכוב על הארץ וסופג מהלומות שאינו יודע אם ומתי ייפסקו. פן נוסף של חומרה נובע מכך שהנאשמים לא חדלו ממעשיהם גם כשהגיע אדם זר וניסה להפרידם מהמתלונן. אדרבא, אדם זה "זכה" אף הוא לתגובה אלימה בדמות משיכה בשרשרת שלצווארו. לבסוף, בחלק האחרון של האירוע, נועם הרהיב לאיים על המתלונן לעינו של איש משטרה.
20. מדיניות הענישה הנוהגת לאירועי אלימות הכוללים תקיפה בצוותא שגרמה לחבלות כוללת במקרים רבים עונשי מאסר לריצוי בפועל או בעבודות שירות, גם ברף התחתון של המתחם. המתחם המדויק תלוי, כמתחייב, בנסיבות המיוחדות לכל מקרה, בטיב האלימות, משכה, תוצאותיה וכו'.
21. נעזרתי לעיצוב מתחם הענישה בפסקי הדין הבאים:
- א. רע"פ 310/18 אשורוב נ' מדינת ישראל (11.2.2018): הנאשם ואחר ביחד עם קטין פתחו במרדף אחר המתלונן, שהשליך אבן לעבר הקטין, ולאחר שהוא נפל ומעד בעטו בו מספר בעיטות בפניו ובבטנו בעודו שרוע על הקרקע. למתלונן נגרמו חבלות הכוללות שברים בעצמות האף ושבר בשן קדמית. הנאשם שיתף פעולה עם שירות המבחן, שהמליץ על ביטול הרשעה והשתתף צו של"צ. בית משפט השלום דחה את המלצת שירות המבחן לביטול הרשעה, קבע מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר לבין 18 חודשי מאסר בפועל וגזר על הנאשם, בעל עבר פלילי, 5 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות לצד עונשים נלווים. ערעור ובקשת רשות ערעור נדחו.

- ב. רע"פ 7592/14 שמעוני נ' מדינת ישראל (11.11.2014): הנאשם תקף את המתלונן יחד עם אחר, השניים דחפו את המתלונן והנאשם הכה אותו בראשו וגרם לו חבלה, והם המשיכו לדחוף ולהכותו באגרופים. נקבע מתחם עונש הולם בין מספר חודשי מאסר לשנתיים מאסר וכן פיצוי כספי לקרבן העבירה, ונגזרו על הנאשם 7 חודשי מאסר מאחורי סורג ובריה לצד עונשים נלווים. ערעור על חומרת העונש התקבל במחוזי ועונש המאסר הועמד על 5 חודשי מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריה (לנאשם היה עבר פלילי). בקשת ערעור לבית המשפט העליון נדחתה.
- ג. עפ"ג (מרכז-לוד) 53152-02-22 דוידוב נ' מדינת ישראל (1.5.2022) - בין המתלונן לבין הנאשם 2 פרץ ויכוח במועדון במהלכו אחז הנאשם 2 בצווארו של המתלונן. בעקבות התגרה הם הוצאו מהמועדון ואחריהם יצאו המתלונן וחבריו. המתלונן סימן בידו בהתרסה לעבר הנאשמים, בתגובה הכה הנאשם 2 את המתלונן במכת אגרוף לפניו, חבק אותו בשתי ידיו ודחף אותו ארצה בסיוע הנאשם 1. בעודו שרוע על הארץ, ריתק אותו נאשם 2, נאשם 1 בעט בראשו ונאשם 2 ישב עליו בכוונה למנוע ממנו להתרומם, כשנאשם 1 מכה בפניו באגרופים ובעט בראשו בעוצמה. למתלונן נגרמו חבלות קלות בדמות המטומה קטנה מעל העפעף, נפיחות ואדמומיות מתחת לעין ושריטות בבית החזה. נקבע מתחם ענישה הנע בין 4 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל. ערעור לבית המשפט המחוזי - נדחה.
22. בהתבסס על כל האמור עד כה סבורני כי מתחם העונש ההולם את מעשי הנאשמים נע בין מספר חודשי מאסר שניתן לרצות בעבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר בפועל. אציין כי קבעתי מתחם ענישה אחיד לשלושת הנאשמים, הואיל ולהשקפתי מדובר באירוע עברייני אחד של תקיפה בצוותא עליו יש להשקיף כמכלול: גם אם הכה נועם באגרוף והשתמש בגז מדמיע, וגם אם היה זה גל ששבר את מראת הרכב ומשך בשרשרת - מעשה העבירה בנסיבותיו (כלשון סעיף 40 לחוק העונשין) הוא אירוע רציף אחד ויש להתייחס אליו ככזה. גזירת העונש המתאים לנועם
23. כפי שתואר בתסקירים וצוין לעיל, מדובר בנאשם צעיר מאוד, על סף גיל הקטינות בעת ביצוע העבירות, נעדר עבר פלילי, שהודה במיוחס לו.
24. הנאשם בן למשפחה נורמטיבית ששיתף פעולה באופן מלא ומיטיב עם שירות המבחן, נרתם לתוכנית הטיפולית שהוצעה לו, השקיע מזמנו וממצו, ולהתרשמות שירות המבחן השיג הישגים מועילים מן הטיפול. למרות זאת, להשקפתי המלצת שירות המבחן בעניינו של נועם (שכשמה כן היא - המלצה בלבד) אינה מאזנת נכונה את חומרת האירוע העברייני ואת שיקולי הענישה האחרים מעבר לשיקולי השיקום.
25. הישגי ההליך השיקומי אינם בעוצמה המאפשרת שימוש בחריג הקבוע בסעיף 40 לחוק העונשין, ולפיכך אני קובע שיש לגזור את עונשו של נועם ברף התחתון של מתחם הענישה, אך אין לסטות מן המתחם לקולא מעבר לכך. גזירת העונש המתאים לגל

26. גל עתר לבטל את הרשעתו, כפי שהמליץ שירות המבחן. כידוע, ביטול הרשעה מהווה חריג לכלל לפיו, כאשר מוכחת אשמתו של אדם התוצאה היא הרשעה בדין (ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב (3) 337). לצד זאת נקבע בעניין כתב ובפסיקה ענפה מאוחרת להלכה זו, שניתן במקרים חריגים להימנע מהרשעת הנאשם, בהצטבר שני תנאים: (א) סוג העבירה ונסיבות הביצוע מאפשרים לוותר על ההרשעה מבלי לפגוע מהותית בשיקולי הענישה האחרים; (ב) על ההרשעה לפגוע באופן חמור בשיקום הנאשם, ועליו הנטל להוכיח כי ייגרם נזק קונקרטי מהרשעתו.
27. באשר לתנאי הראשון, אין מדובר כאמור באירוע אלימות של מה בכך. מדובר בתקיפה חמורה שגרמה לחבלות ממשיות, תקיפה ממושכת, בחבורה, בשל טריגר סתמי, אליה הצטרף גל מיוזמתו, ללא כל היכרות מוקדמת עם המתלונן וללא קשר לעימות שהתלקח בין נועם לבינו. מעורבות באירוע מסוג זה מחייבת להשקפתי את התיג הכרוך בהרשעה בפלילים.
28. בנוסף, גל לא שיכנע שמתקיים בעניינו התנאי השני. הפסיקה קבעה כי לרוב אין די בהצגת אפשרויות תיאורטיות עתידיות בהן עלול להיגרם לנאשם נזק (ר' רע"פ 1240/19 לוי נ' מדינת ישראל (24.3.19) פסקה 8); (רע"פ 5018/18 בוזגלו נ' מדינת ישראל (21.10.18), פסקה 9); (רע"פ 9118/1 פריגין נ' מדינת ישראל (1.1.13) פסקה 10).
29. בהתאם לפסיקה, תוכניות העתידיות של גל אינן מבססות נזק קונקרטי. גם המכתב שצורף מחברת בזק אינו מבסס נזק כזה אלא מצביע על חשש ערטילאי שגל עלול להיפגע במישור הקידום או ההעסקה אם יידרש לסיווג בטחוני. כאמור, זוהי אינה אינדיקציה לנזק קונקרטי כמשמעו בפסיקה, ואין צורך לומר שגל אינו מחויב לעבוד אצל המעסיק הנוכחי דווקא, אם וכאשר הרשעתו תעורר קושי שם. בסיכומי דבר, אירוע האלימות המורכב בו היה מעורב גל מחייב הרשעה בדין.
30. ההתחשבות בגילו הצעיר של גל, עברו הנקי, נסיבותיו האישיות והפוטנציאל השיקומי שלו תבוא לידי ביטוי בגזירת דינו ברף התחתון של המתחם, כפי שנעשה לגבי נועם. שירות המבחן התרשם שאין לגל דפוסים אלימים, שהוא למד את לקחו, ושהסיכוי שישבו ויסתבך בפלילים נמוך. הדברים מצדיקים ענישה ברף התחתון של המתחם אך לא מעבר לכך, כפי שנקבע בעניינו של נועם. על גזר דינו של גל לכלול רכיב עונשי-גמולי מורגש, בדמות מאסר לריצוי בעבודות שירות. סיכום
31. לאור האמור אני גזר על הנאשמים את העונשים שלהלן:
- נאשם 1 - נועם דהן
- א. 5 חודשי מאסר בפועל אותם ירצה נועם בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה.
- ב. 6 חודשי מאסר מותנה, לבל יעבור תוך שנתיים כל עבירת אלימות, לרבות איומים.
- ג. צו מבחן למשך שנה.
- ד. פיצוי למתלונן בסך 3,000 ₪, ישולם תוך 30 יום.
- ה. שישה חודשי פסילת רישיון נהיגה על תנאי, לבל יעבור במשך שנתיים עבירת נהיגה ללא רישיון או נהיגה בפסילה.
32. לנאשם 3 - גל
- א. 4 חודשי מאסר בפועל אותם ירצה נועם בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה.
- ב. 6 חודשי מאסר מותנה, לבל יעבור תוך שנתיים כל עבירת אלימות.
- ג. פיצוי למתלונן בסך 2,000 ₪, ישולם תוך 30 יום.
- זכות ערעור תוך 45 ימים
ניתן היום, ל' כסלו תשפ"ה, 31 דצמבר 2024, במעמד הצדדים.